

BELEIDSPLAN CULTUUREDUCATIE

2014 - 2018

Versie 2

OBS De Hobbitstee Leerdam

INHOUDSOPGAVE

KORTE INLEIDING

- 1. UITGANGSPUNTEN** **pagina 3**
 - 1.1 Doel van het beleidsplan
 - 1.2 Inhoud van het beleidsplan
 - 1.3 Schoolbeleid en cultuureducatie
 - 1.4 Wijze van totstandkoming

- 2. BEGINSITUATIE** **pagina 7**
 - 2.1 Huidige stand van zaken met betrekking tot cultuureducatie
 - 2.2 Infrastructuur
 - 2.3 Programma
 - 2.4 Ingezette middelen
 - 2.5 Knelpunten

- 3. NAAR DE GEWENSTE SITUATIE** **pagina 15**
 - 3.1 Korte termijndoelen 2014 - 2016
 - 3.2 Lange termijndoelen 2014 - 2018

Korte inleiding

De Hobbitstee wil een basisschool zijn die midden in de samenleving staat; maar ook een school die vindt dat leren niet alleen met cognitie te maken heeft, maar ook met het ontwikkelen van vaardigheden op het gebied van sociale vorming en interactie, emotionele ontwikkeling d.m.v. het kunnen uiten van gevoelens door middel van allerlei mogelijkheden die voorhanden zijn in een basisschool. Dat vinden wij belangrijk om ook goed passend onderwijs te bieden.

De huidige ingewikkelde maatschappij vraagt om creatieve mensen, die zich kunnen verplaatsen in anderen en die medebewoners in eigen stad, land, Europa en andere werelddelen willen leren kennen, om zo elkaar de ruimte te bieden om jezelf te zijn, maar ook om te kunnen verbinden.

Samen spelen, samen leren, samen ervaren, samen praten en samen doen, maar vooral samen verantwoordelijk zijn voor de wereld waarin we leven met elkaar. Daarvoor is cultuureducatie en kunst en talentontwikkeling van onschatbare waarde voor jonge mensen.

De Hobbitstee probeert in dit plan aan te geven hoe wij de kinderen in ieder geval willen laten zien en ervaren hoe belangrijk deze aspecten van het dagelijkse leven voor later kunnen zijn.

Laten we onze kinderen voor de toekomst deze brede ontwikkeling mee geven; in de hoop dat zij zich zullen ontwikkelen tot mensen die op een verantwoorde manier in het leven staan en dat leven met anderen willen delen.

Janke Wagenaar
oktober 2014

1. UITGANGSPUNTEN

1.1 Doel van het beleidsplan

Cultuureducatie is voor de Hobbitstee een belangrijk onderdeel in het lesprogramma. In het beleidsplan wordt omschreven hoe we cultuureducatie in de komende vier jaar vorm gaan geven.

Het eerste uitgangspunt hierbij zijn de kerndoelen kunstzinnige oriëntatie, die in maart 2006 door het Ministerie van OCW zijn geformuleerd:

- De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- De leerlingen leren op het werk van anderen te reflecteren
- De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor de aspecten van cultureel erfgoed.

D.m.v. kunstzinnige oriëntatie maken kinderen kennis met kunstzinnige en culturele aspecten in hun leefwereld. Het gaat bij dit domein om kennismaking met *die* aspecten van cultureel erfgoed waarmee mensen in de loop van de tijd vorm en betekenis hebben gegeven aan hun bestaan. Het gaat bij kunstzinnige oriëntatie ook om het verwerven van enige kennis van de hedendaagse kunstzinnige en culturele diversiteit. Dit vindt zowel op school plaats, als via regelmatige interactie met de (buiten)wereld. Kinderen leren zich aan de hand van kunstzinnige oriëntatie open te stellen: ze kijken naar schilderijen en beelden, ze luisteren naar muziek, ze genieten van taal en beweging. Kunstzinnige oriëntatie is er ook op gericht bij te dragen aan de waardering van leerlingen voor culturele en kunstzinnige uitingen in hun leefomgeving. Ze leren daarnaast zichzelf te uiten met aan het kunstzinnige domein ontleende middelen:

- ze leren de beeldende mogelijkheden van diverse materialen onderzoeken aan de hand van aspecten kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie;
- ze maken tekeningen en ruimtelijke werkstukken;
- ze leren liedjes en leren ritme-instrumenten te gebruiken als ondersteuning bij het zingen;
- ze spelen en bewegen.

Waar mogelijk worden daarbij onderwerpen gebruikt die samenhangen met die uit andere leergebieden. Het onderwijs wordt daardoor *meer samenhangend* en mede daardoor *betekenisvoller* voor leerlingen. Maar voorop staat natuurlijk de authentieke bijdrage van kunstzinnige oriëntatie aan de ontwikkeling van kinderen.

Een aantal aanverwante leergebieden vinden binnen cultuureducatie ook een plaats:

Kerdoelen oriëntatie op jezelf en de wereld:

- **Mens en samenleving:**
 - ✓ De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen, die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen en ze leren respectvol om te gaan met verschillen in opvattingen van mensen;
 - ✓ De leerlingen leren met zorg omgaan met het milieu.
- **Natuur en techniek:**
 - ✓ De leerlingen hebben kennis van planten en dieren (leefomgeving, hun functioneren);
 - ✓ De leerlingen hebben kennis van materialen, materiaalgebruik en natuurkundige verschijnselen (weer/ klimaat/ aarde/ zon/ seizoenen e.d.);
 - ✓ De leerlingen hebben kennis over het oplossen van technische problemen.
- **Ruimte:**
 - ✓ De leerlingen hebben kennis van ruimtelijke inrichting (van de eigen omgeving in binnen- en buitenland);
 - ✓ De leerlingen hebben kennis van het landschap; (wonen/ werken/ bestuur/ verkeer/ recreatie/ welvaart/ cultuur en levensbeschouwing);
 - ✓ De leerling heeft kennis van het waterschap;
 - ✓ De leerlingen hebben kennis van bevolkingsconcentraties, godsdiensten, klimaten, energiebronnen enz.;
 - ✓ De leerlingen beschikken over kaartvaardigheden en een geografisch wereldbeeld.
- **Tijd:**
 - ✓ De leerlingen hebben kennis van historische bronnen en tijdvakken (canonvensters);
 - ✓ De leerlingen hebben kennis van historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen verbanden leggen met de wereldgeschiedenis.

Het tweede uitgangspunt is de uitsplitsing van het begrip cultuureducatie in drie, gelijkwaardige pijlers, die binnen de school breed gedragen worden:

- **Kunsteducatie** onderverdeeld in een aantal disciplines: dans, beeldende vorming, muziek, drama.
- **Erfgoededucatie:** doel of middel bij geschiedenis, aardrijkskunde, natuur en milieu, Nederlands en maatschappijleer.
- **Media- en literatuureducatie:** zowel oude, krant, radio, tv als nieuwe media: internet

Het derde uitgangspunt in dit beleidsplan is het belang dat de overheid hecht aan cultuureducatie in het primair onderwijs d.m.v. de regeling Versterking cultuureducatie, die in de cultuurnota 2004-2008 is vastgesteld en voortgezet in cultuurnota 2013-2016. Een budget van € 10,90 per leerling wordt jaarlijks vrijgemaakt voor cultuureducatie.

1.2 Inhoud van het beleidsplan

Op de Hobbitstee wordt al veel aandacht besteed aan cultuureducatie. Sommige onderdelen zijn op structurele wijze en voor meerdere jaren ingepland. Daarnaast vinden er nog een aantal zaken incidenteel plaats. Hier willen we graag meer structuur in aanbrengen, zodat excursies en activiteiten ingebed kunnen worden in de gebruikte methodes, door aansluiting bij het Erfgoedspoor Leerdam, inmiddels weer opgeheven, zijn de mogelijkheden om in Leerdam het erfgoed te ontdekken, bekend en worden de kinderen daarmee in aanraking gebracht. Door gebruik te maken van externe expertise, zoals bv. het Waterschap, projecten van de bibliotheek of het Kunstgebouw worden de drie domeinen van cultuur met elkaar verbonden. Domein 1: de omgeving waarin jijzelf, je gezin, familie zich bevinden. Domein 2: de buurt omgeving waarin je je bevindt. Domein 3; de grote wereld. Er vindt een inventarisatie plaats van onderwerpen die geschikt zijn om schoolbreed uitgevoerd te kunnen worden. De gebruikte methodes voor zaakvakken worden hiervoor gebruikt. Daarnaast wil de Hobbitstee zich meer profileren op het gebied van Kunst. Hiervoor kunnen contacten gelegd worden met plaatselijk beeldend kunstenaars. Regelmatig wordt er een presentatie rond een gezamenlijk project gehouden.

1.3 Schoolbeleid en cultuureducatie

Profiel van de school

De Hobbitstee is een eigentijdse en sfeervolle school, die een optimale leer- en speelomgeving en gerichte begeleiding biedt aan jonge kinderen, die hun eigen leerweg zoeken naar een maximale voorbereiding op het voortgezet onderwijs en de maatschappij. Wij willen dit bereiken door:

- De ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren door ontwikkelingsgericht te werken en een uitdagende, rijke leeromgeving aan te bieden;
- Samen met kinderen, leerkrachten en ouders te blijven werken aan een goed pedagogisch klimaat in en om de school met eigentijdse, pedagogisch en didactisch verantwoorde methodes;
- Op een gestructureerde manier de leerstof aan te bieden;
- Kinderen te begeleiden naar zelfstandigheid;
- Beleid uit te voeren en te ontwikkelen met betrekking tot passend onderwijs;
- Beleid te ontwikkelen m.b.t. actief burgerschap;
- Ruime aandacht voor Kunst en cultuur;
- Maatschappelijke betrokkenheid en interactie met de wijk waarin we staan.

De Hobbitstee vindt het in het kader van passend onderwijs erg belangrijk dat kinderen hun talent kunnen ontdekken en ontwikkelen. Wij willen **alle kinderen** kansen bieden om hun eigen talent te ontwikkelen naast hun cognitieve ontwikkeling. Deze brede ontwikkeling past binnen het vak en vormingsgebieden van de wet op het basisonderwijs, maar kan ook extra worden aangeboden in het kader van de brede schoolgedachte; een school met activiteiten op het gebied van kunst en cultuur.

Inmiddels heeft de school daar al enige initiatieven in gang gezet. Maatschappelijke

betrokkenheid en interactie met de wijk waarin we staan is een belangrijk speerpunt van de school.

Onze school wil midden in de samenleving staan, d.w.z. meegroeien met de maatschappelijke ontwikkelingen in Nederland en vooral in Leerdam; maar ook vooral in wijk Oost. De populatie van de school is gemengd, 70% van de kinderen komt uit Leerdam Oost, een deel uit Leerdam Noord, een deel uit West en een aantal kinderen komt uit een andere woonplaats.

1.4 Wijze van totstandkoming

Het is de taak van de intern cultuur coördinator om het schoolteam te enthousiasmeren en mogelijkheden aan te bieden om tot gezamenlijke projecten te komen. Op de Hobbitstee is hier veel draagvlak voor. Directie en team staan open voor nieuwe ideeën. Er kan binnen de school gebruik gemaakt worden van speciale talenten van leerkrachten, die speciale onderwerpen niet alleen in hun eigen klas maar ook in andere groepen gaan behandelen. Expertise kan gezocht worden in de directe omgeving: ouders van school, lokale instellingen, verenigingen etc. Bij het benaderen van professionele instanties zal er naar het schoolbudget gekeken moeten worden. Hier ligt voor de directie een belangrijke taak.

2. BEGINSITUATIE

2.1 Huidige stand van zaken met betrekking tot cultuureducatie

Er wordt samengewerkt met de stedelijke harmonie Aurora op het gebied van muziek. Kinderen krijgen muziekles op school gedurende een aantal weken (7) en werken toe naar een eindpresentatie voor ouders, buurtbewoners en andere belangstellenden. Daarvoor is binnen in de school een ruimte om op te treden; maar sinds kort ook een buitenpodium waarop muziekuitvoeringen kunnen plaatsvinden. Na deze periode zijn kinderen in de gelegenheid om verder les te krijgen van muziekdocenten van de vereniging; deze lessen vinden in de school plaats; ouders betalen daarvoor een kleine vergoeding en de school stelt de ruimte beschikbaar voor de lessen. Op dezelfde manier is er een samenwerkingsbijeenkoms t met theatergroep La Troupe die ook eerst een lessenserie aanbiedt tijdens de dramalessen. Deze lessen leiden eveneens tot een voorstelling voor publiek.

In de bovenbouw wordt samengewerkt met de kunsttulleen en is een leerkracht als cultuur en kunstcoördinator aangesteld. Kinderen krijgen in groep 7 en 8 les in kunstgeschiedenis en werken tijdens de lessen tekenen/beeldende vorming/handena rbeid, aan eigen kunstwerken die uiteindelijk in de school komen te hangen.

In groep 8 wordt samen gewerkt met de rapper Georgios Lazakis, die samen met de leerlingen een presentatie uitwerkt voor een goed doel wat de kinderen samen met hem hebben gekozen. De teksten van de raps worden geïend op het goede doel.

Jaarlijks wordt er uitgebreid aandacht besteed aan de Kinderboekenweek. Het thema van deze week wordt opgepakt en schoolbreed in een project gegoten.

In elke groep worden lessen gegeven over voorstellingen die door het Kunstgebouw worden georganiseerd waarbij zoveel mogelijk disciplines als dans, drama, film, poëzie etc. aan bod komen gedurende de schoolloopbaan van onze leerlingen.

In de bovenbouw wordt aandacht besteed aan de verschillende geestelijke stromingen zoals Islam, Jodendom, Hindoeïsme etc. Er wordt een aanzet gegeven tot actief burgerschap.

Groep 8 volgt onder schooltijd een workshop rappen.

Voor kinderen met speciale belangstellingen of talenten zijn er in kleinere groepjes regelmatig workshops te volgen. Deze vinden zowel op school als op locaties buiten de school plaats. Voorbeelden zijn het bouwen van websites, filosofie, Franse les, leren rappen, striptekenen, techniek. De begeleiding van deze groepjes is in handen van externe docenten.

Na schooltijd worden er regelmatig activiteiten georganiseerd door de combinatie functionarissen van Leerdam. Deze activiteiten richten zich op sport- en spel en op cultuur. De kinderen kunnen zich hiervoor aanmelden. De activiteiten vinden beurtelings plaats in een van de scholen in Leerdam.

In januari 2015 is de Hobbitstee pilotschool geweest voor het nieuw ontwikkelde plan: Culturele Ankers. Dit plan heeft als doelstelling de basisschool kinderen ieder jaar van hun tijd op de basisschool in contact te brengen met een belangrijk onderdeel van hun erfgoed: glas. In samenwerking met een aantal externe kunstenaars zijn er door de combinatie functionaris cultuur lessen ontwikkeld voor elke groep. Deze lessen richten zich steeds op

een ander onderdeel van glas. Naast de lessen in school maken de kinderen kennis met alle plaatsen in Leerdam waar glas gemaakt wordt of waar glas te zien is.

Groep	Accent Glas
Groep 1/2	Kleuren / kleuren mengen
Groep 3	Vorm en kleur
Groep 4	Transparantie
Groep 5	Sfeer, poëzie
Groep 6	Museum, tentoonstellen, rondleiden
Groep 7	Abstractie, glas fuseren
Groep 8	Glas in de openbare ruimte

Uiteindelijk werkt de hele school naar een eindpresentatie toe die kan worden bezocht door ouders en andere belangstellenden.

2.1.1 Schoolgebruik

De Hobbitstee is een openbare school. Dit betekent dat de school open staat voor iedereen met respect voor ieders culturele en levensbeschouwelijke achtergrond. Er is aandacht voor meerdere godsdiensten, culturen, meningen en opvattingen. Openbare scholen hebben een gevarieerde schoolbevolking. De school wil daarmee een afspiegeling zijn van de samenleving in het klein.

Het openbaar onderwijs vindt het belangrijk dat leerlingen oog hebben voor de wereld om zich heen en goed om kunnen gaan met de verschillen tussen mensen en culturen. Bij het naleven van deze doelstelling speelt culturele educatie een belangrijke rol. Een aantal culturele activiteiten zijn al ingebed in het programma van de Hobbitstee (zie 2.1.)

Daarnaast worden feesten op de Hobbitstee (Sinterklaas, Kerst, Lentefeest) groots gevierd, Groep 8 verzorgt aan het eind van het schooljaar een musical. Schoolreisjes worden ieder jaar in het begin van het schooljaar gepland. Bij de keuze van een schoolreis wordt rekening gehouden met de voorkeuren van enerzijds de ouders uit de Ouderraad en anderzijds de keuze van het schoolteam. Wisselend worden attractieparken als de Efteling en wat meer ontwikkelingsgerichte activiteiten zoals bv. Nemo of het Afrika museum bezocht.

Jaarlijks is er budget om een excursie te organiseren in de omgeving van school. Voor onze school zijn uitstapjes naar de Aquazoo, Slot Loevestein of een boerderij in de omgeving te realiseren.

2.1.2 Culturele omgeving van de leerlingen

Leerdam is een stad waar een rijk verenigingsleven te vinden is. De verenigingen doen hun best via lessen op de basisscholen nieuwe leden te winnen. Op sportgebied zijn er talloze mogelijkheden voor kinderen. Er kan een ruime keuze gemaakt worden uit de diverse sportdisciplines: voetbal, hockey, tennis, volleybal, waterpolo, basketbal en badminton. Ook streetdance wordt door veel kinderen beoefend.

Kinderen, die houden van drama, vinden hun weg naar La Troupe, die buiten de lessen op de Hobbitstee, lessencycli aanbieden op het gebied van toneel.

Daarnaast is er een actieve stichting Jeugdzorg, die gesubsidieerd wordt door de Gemeente

Leerdam. Deze Stichting wordt binnen de Leerdamse samenleving door velen gewaardeerd en heeft veel steun van lokale ondernemers. Stichting Jeugdzorg staat garant voor breed georiënteerde jeugdactiviteiten in alle schoolvakanties.

De Bibliotheek midden in het centrum verzorgt regelmatig middagen voor het publiek. Eveneens is er in 2014 een prachtige bibliotheek in de school verzezen, waar vooral het accent ligt op leesplezier en leesbeleving (zie taalbeleidsplan).

De combinatiefunctionaris biedt regelmatig stimulerende activiteiten aan voor na schooltijd. De school doet mee aan het project Culturele Ankers.

2.2 Infrastructuur

De Hobbitstee heeft in het project de Ontdekking (de gesubsidieerde derde editie 2009 - 2010 door de provincie Zuid Holland) meegewerkt aan het maken van een culturele kaart, waar alle aanbieders van culturele activiteiten in Leerdam op vermeld staan.

Deze culturele instellingen kunnen in de toekomst een rol gaan spelen naast de rol die al vervuld wordt door een aantal in de school al bekende aanbieders zoals het Kunstgebouw, en de bibliotheek. De contacten met deze aanbieders worden door de directeur en de cultuurcoördinator onderhouden.

2.3 Programma

In de afgelopen jaren is de aandacht voor cultuureducatie op de Hobbitstee gegroeid. Al vele jaren maakt de Hobbitstee al gebruik van het Kunstmenu zoals het door het Kunstgebouw wordt aangeboden. Hierin komen diverse disciplines aan de orde in verschillende jaargroepen.

De beeldende vakken worden vormgegeven door de leerkrachten zelf, er is geen methode voor op de Hobbitstee. De opdrachten in dit kader sluiten aan bij thema's, die op dat moment in de klas leven of bij gezamenlijke feesten.

Voor muziek is de methode 'Moet je doen' aangeschaft. Uit de quickscan, gehouden onder de leerkrachten blijkt, dat deze methode niet optimaal gebruikt wordt. Men vindt dat er teveel theorie wordt aangeboden en te weinig zangmateriaal.

Daarnaast is er steeds een goede samenwerking geweest met de bibliotheek, waardoor projecten als 'de rode draad' en het bezoek aan de bibliotheek door diverse groepen jaarlijks terug kwamen.

De school werkt met moderne methodes voor aardrijkskunde en geschiedenis, De Blauwe planeet en Speurtocht. Voor het vak natuur- en techniek gekozen voor Natuniek. Media educatie, een nieuw vak, wordt vormgegeven door de actualiteit binnen de klas te bespreken en de begrijpend lezen methode Nieuwsbegrip te gebruiken. Deze methode maakt gebruik van het nieuws van de dag. In groep 7 en 8 volgen de kinderen in de klas het programma Mediawijs, waarin kinderen leren met internet om te gaan.

Van kinderen wordt verwacht dat zij opdrachten op de computer kunnen uitvoeren. Iedere klas beschikt over een aantal computers. In de praktijk blijkt dat veel kinderen internet gebruiken om materiaal te verzamelen voor spreekbeurten en werkstukken. De taak van de leerkrachten ligt hierbij onder andere de kinderen duidelijk te maken welke sites op internet betrouwbare informatie bevatten en welke niet.

Het maken van een digitale presentatie is al geen vreemd verschijnsel meer.

De groepen 3 t/m 8 beschikken sinds 2009 over een digitaal schoolbord. Dit biedt ons de mogelijkheid lessen interessanter, meer visualiserend en verdiepend aan te bieden.

2.4 Ingezette middelen

Voor het slagen van betekenisvolle projecten, geïntegreerd in het lesprogramma, zal het belang van deze projecten een breed draagvlak moeten hebben bij ouders, schoolteam en directie. Om projecten te realiseren zal er budget vrijgemaakt moeten worden. Een mooie start is het CFI budget dat door het ministerie van OCW jaarlijks beschikbaar wordt gesteld aan scholen voor cultuureducatie. Aanvullingen kunnen gezocht worden in de vorm van fondsenwerving en het aanspreken van het schoolbudget. Hierbij heeft de directie een sleutelrol. De rol van de cultuurcoördinator ligt in het structureren en realiseren van activiteiten, contacten leggen en aansturen van de betrokkenen.

2.4.1 Rol schoolleiding

Bij de invoering van een cultuureducatie beleidsplan ligt er een belangrijke taak voor de directie. De taken van de schoolleiding kunnen als volgt in beeld gebracht worden:

Taken kunnen worden onderscheiden in:

- O** ontwikkelende taken
- U** uitvoerende taken
- A** adviserende taken

Beleidsontwikkeling en sturing

Visie op cultuureducatie ontwikkelen en formuleren	a
Schrijven van het cultuureducatie- beleidsplan (korte- en lange termijndoelen)	o
Vaststellen van het cultuureducatie- beleidsplan	u
Samenhang aanbrengen tussen cultuureducatie -beleid en andere ontwikkelingen in de school	a
Evalueren en aanpassen beleidsplan (om de vier jaar)	u
Ontwikkelen van cultuureducatie- actieplan	u

Bewaking planning en voortgang

Bewaken van de voortgang cultuureducatie-implementatie	u
Voorstellen maken voor invoeringsstrategieën	o
Bewaken van de besteding van de faciliteiten en beheren van het budget	u
Verzorgen van PR over cultuureducatie aanpak in de school	a

Met betrekking tot cultuureducatie- coördinatie

Aanstellen van een cultuureducatie- coördinator	u
Overleg voeren over faciliteiten	u
Taken afstemmen tussen directie en cultuureducatie- coördinator en combinatiefunctionaris cultuur.	u

Vaststellen van taken cultuureducatie – coördinatie	o
Het beschikbaar stellen van budget met bestedingsverantwoordelijkheid	u
Beleid t.a.v. programmering	a

Informatie

Zorgen voor passages over cultuureducatie- beleid en gebruik in schooldocumenten/website	a
Schrijven van artikelen over cultuureducatie- beleid en activiteiten	u
Verspreiden van informatie over cultuuraanbod in samenspraak met cultuureducatie – coördinatie	u

2.4.2 Coördinatie

Bij de implementatie van het cultuureducatie beleid speelt niet alleen de schoolleiding een grote rol maar ook de intern cultuur coördinator. Hoewel de taak van cultuurcoördinator nog geen functie is binnen de schoolorganisatie, tekenen zich een aantal taken af:

Beleidsontwikkeling en sturing

In overleg met schoolleiding uitwerken van het cultuureducatie- beleid	o
Zorgen voor passages over cultuureducatie- beleid en gebruik in schooldocumenten	u
Ideeën aandragen voor en schrijven van het cultuureducatie beleidsplan	u
Visie op cultuureducatie- gebruik ontwikkelen en formuleren	u
Het formuleren van korte- en lange termijndoelen	u
Zorgen voor regelmatige evaluatie, bijvoorbeeld aan de hand van Kunst- en cultuurkompas	u
Ontwikkelen van cultuur educatie- actieplan ook samen met combinatiefunctionaris cultuur	o
Stimuleren van en voorstellen formuleren voor evalueren en aanpassen beleidsplan (jaarlijks)	o
Voorstellen maken voor invoeringsstrategieën	u
Regelmatig overleg voeren met schoolleiding	u
Taken afstemmen tussen schoolleiding en coördinatie	u
Overleg voeren over faciliteiten en het beschikbaar stellen van budget	u
Gevraagd en ongevraagd adviseren van directie	u
Verzorgen van PR over cultuureducatie aanpak in de school	

T.a.v. aanbieders

Doen van voorstellen t.a.v. programma-aanbod	o
Vaststellen van programmering	u
Voeren van regie over de programmering	u
Bewaken van de besteding van de faciliteiten en beheren van het budget	a
Overzien van de beschikbaarheid van cultuureducatie middelen	a
Contacten met externe betrokkenen	u

T.a.v. collega's

Zorgen voor een goede communicatie tussen alle betrokkenen	u
De leerkrachten betrekken bij de cultuureducatie- ontwikkeling	u
Begeleiden leerkrachten bij invoering van cultuureducatie	a
Bewaken van de voortgang cultuureducatie- implementatie	o
Verzamelen en verspreiden van informatie	u
Informatie nieuwe ontwikkelingen cultuureducatie doorspelen aan leerkrachten	u
Attenderen op nieuwe literatuur en concreet toepasbaar (evt. digitaal) lesmateriaal	u
Fungeren als vraagbaak	a
Stimuleren van informatie uitwisseling tussen leerkrachten	o

Externe contacten

Contacten met educatieve instellingen, na- scholing- en begeleidingsinstellingen op het gebied van cultuureducatie in het onderwijs	o
Contacten met collega cultuureducatie- coördinatoren van het platform (bestuurlijk, gemeentelijk)	a
Fungeren als aanspreekpunt voor cultuureducatie- ondersteuningsinstellingen en personen	u
Zich informeren over cultuureducatie ontwikkelingen in de omgeving van de school	o
Deelnemen aan bijeenkomsten voor deskundigheidsbevordering	u

Faciliteren van de cultuureducatie- coördinatie in de toekomst

Cultuurcoördinator is nog geen officiële functie binnen een schoolteam. Daarom zijn er nog geen specifieke faciliteiten aan deze functie gekoppeld. In de toekomst zouden deze functie faciliteiten in de vorm van tijd en geld vrijgemaakt moeten worden zodat de taken van de cultuurcoördinator kunnen uitgroeien tot een vaste waarde in de school of openbare basisscholen in het cluster Leerdam. De functie kan dan uitgroeien tot een LB functie.

2.4.3 Interne expertise

In een basisschool is een grote diversiteit aan mensen te vinden. Ieder met eigen vaardigheden, kennis en talenten. Het is de kunst deze talenten optimaal in te zetten. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Leerlingen - met speciale interesses, kennis of hobby's;
- Leerkrachten - gebruik maken van kennis en speciale vaardigheden, talenten of interesses;
- Ouders - gebruik maken van de kennis, speciale vaardigheden, beroepen, talenten of interesses van ouders, grootouders of verzorgers van de leerlingen;
- Amateur aanbieders - als ondernemers, kunstenaars, verenigingen uit de directe omgeving van de school.

2.4.4 Externe ondersteuning

De Hobbitstee krijgt van diverse externe culturele partners ondersteuning bij de uitvoering van culturele activiteiten; deze externe partners hebben wij zelf ontdekt en de afgelopen jaren ingezet in de school:

Naam persoon/instelling:	Met betrekking tot
Stedelijke harmonie Aurora	Muziekonderwijs groep 5
La Troupe	Drama, groep 4
Bibliotheek Leerdam	Pilot voor groep 6, bezoek door alle groepen
Kunstuitleen Vianen	Groep 7
Rapworkshops Georgios Lazakis	Groep 8, werken aan een goed doel waar verschillende rapteksten worden geschreven met de kinderen.
Kunstgebouw Z-Holland	Kunstmenu Alle groepen, diverse disciplines
Combinatiefunctionaris Cultuur Sacha Kraan	Alle groepen doorgaande lijn erfgoed onderwerp GLAS
Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland	Meespeelvoorstellingen voor talenten uit groep 7 en 8 d.m.v. audities op school

In de toekomst willen we gebruik gaan maken van een aantal nieuwe externe aanbieders:

- Aansluiting bij de instanties in Leerdam die programma's hebben ontwikkeld voor basisscholen op het gebied van erfgoed voor de groepen 5 t/m 8;
- Het Waterschap, door projecten of lesmateriaal in te huren;
- Het Kunstgebouw, deelname aan Kunst in Uitvoering en/of Kunst op school;
- De Bibliotheek, het inhuren van lesmateriaal of projecten die zijn ontwikkeld door ProBiblio;
- Het samenwerkingsverband O2A5 – workshops voor kinderen met bijzondere interesse zoals filosofie, websites bouwen en techniek.

2.4.5 Financiën

Het cultuureducatie budget dat de Hobbitstee van het Ministerie OCW ontvangt (€ 10,90 per leerling per jaar), wordt besteed aan de deelname aan het Kunstmenu. Deze vergoeding is vooralsnog structureel.

De vergoedingen voor de samenwerkingsverbanden met La Troupe en Stedelijke Harmonie Aurora doen jaarlijks een beroep op het schoolbudget voor de vakgebieden drama en muziek. Het lidmaatschap van de kunstuitleen is een belangrijk abonnement. Dat zijn keuzes die gemaakt zijn.

De gemeente Leerdam heeft voornemens om het budget, wat in het verleden werd gesubsidieerd aan TOON, de muziekschool, beschikbaar te stellen voor muzikale ontwikkeling op de basisscholen in samenwerking met een muziekvereniging uit de gemeente. Onze school zou graag subsidie willen ontvangen vanuit deze regeling voor de muzikale samenwerking met Aurora in Leerdam.

2.5 Knelpunten

De cultuureducatie zoals deze op dit moment wordt vormgegeven op de Hobbitstee, dekt het beschikbare budget niet. Er is een overschrijding, die uit de andere schoolgelden moet worden aangevuld. In de komende jaren zijn er tal van plannen te realiseren. Dit kan alleen als er meer geld beschikbaar is.

Een ander knelpunt is het vervoer van leerlingen. Door culturele activiteiten dichtbij te zoeken wordt een deel van het probleem opgelost. Er blijft een probleem als grote groepen kinderen vervoerd moeten worden. Bus en trein zijn voor leerlingenvervoer onbetaalbaar. Vaak worden er bv. door musea, zinvolle workshops of projecten op locatie aangeboden die voor basisschool leerlingen gratis zijn. Toch zijn deze uitjes niet te realiseren vanwege de hoge kosten voor vervoer.

De Hobbitstee is een groeiende school. De lokalen zitten overvol en de ruimte om buiten de klassen te werken is zeer beperkt. Daardoor moeten activiteiten van kleinere groepen kinderen goed gepland worden. De begeleiding bij kunstzinnige activiteiten (handvaardigheid, tekenen en schilderen) kan geoptimaliseerd worden als de groepen waarmee gewerkt wordt kleiner zijn. In groepen van 32 leerlingen, kunnen de leerlingen zich niet vrij bewegen en is het voor een leerkracht niet mogelijk iedere leerling de sturing en aandacht te geven die het creatieve proces op gang houdt. Daar zullen we zelf oplossingen voor moeten bedenken.

3. NAAR DE GEWENSTE SITUATIE

De Hobbitstee wil zich graag profileren als een school die cultuureducatie hoog in het vaandel heeft staan. De basis voor een goed cultuureducatiebeleid is aanwezig. Schoolteam, directie en ouders zijn bereid hier op in te zetten. De cultuurcoördinator, als initiator, zal hierbij een stuwende kracht kunnen zijn.

3.1 Korte termijndoelen 2014 - 2016

Komende schooljaren wil de Hobbitstee de cultuureducatie versterken. Wij hebben ons de volgende doelen gesteld:

- Aansluiting zoeken bijerfgoed aanbieders in Leerdam;
- Aansluiting bij culturele verenigingen;
- Gebruik maken van de speciale vaardigheden en talenten van leerkrachten door deze in meerdere groepen in te zetten;
- Goed lopende culturele activiteiten voortzetten: speciale workshops voor kleinere groepen, podiumactiviteiten;
- Verder ontwikkelen en uitvoeren van Culturele Ankers;
- Een start maken met het ontwikkelen van een erfgoedlijn in de traditie van de culturele ankers in Leerdam, daarbij gebruik maken van de ervaringen vanuit Erfgoedspoor.

3.1.1 Voortgang en realisatie

Om bovenstaande korte termijndoelen te realiseren is al veel werk verzet:

De Hobbitstee biedt de kinderen de excursies aan die ontwikkeld zijn door erfgoedaanbieders in Leerdam zoals het Hofje van mevrouw Van Aerden, de Grote Kerk in Leerdam, de Aqua Zoo, boerderijbezoek enz. In alle klassen werd in februari gewerkt aan de pilot: Culturele ankers.

De lopende culturele activiteiten worden voortgezet; de dramalessen van La Troupe en de muzieklessen van stedelijke harmonie Aurora, maar ook workshops als striptekenen, Franse les, rappen, website bouwen, filosofie, fotografie schaken etc. staan op de planning om te onderzoeken en uit te voeren.

3.1.2 Evaluatie

Bovengenoemde activiteiten zullen worden geëvalueerd in de gezamenlijke teamvergadering aan het eind van het schooljaar met schoolteam en directie. Samen zullen we vaststellen welke activiteiten als zinvol zijn ervaren. Deze activiteiten kunnen worden meegenomen naar volgende schooljaren.

3.2 Lange termijndoelen 2014 - 2018

In de komende jaren willen wij onze cultuureducatie versterken door:

- Aandacht te blijven houden voor de drie gelijkwaardige pijlers:
 - ✓ Kunsteducatie, erfgoededucatie en media-educatie en te zorgen dat alle drie de pijlers in ons onderwijs aan bod komen.
 - ✓ Kunsteducatie waarbij kunst en/of kunstzinnige middelen en technieken als doel of als middel worden gebruikt
 - ✓ Erfgoededucatie waarbij een geordend geheel van kennis, vaardigheden en attitudes met betrekking tot erfgoed tot stand wordt gebracht.
 - ✓ Media-educatie waarbij leerlingen kundig en kritisch leren omgaan met media als kranten, radio, tv, en internet
- Regelmatig een project organiseren dat betrekking heeft op één van bovenstaande pijlers:

Er kan gedacht worden aan:

- ✓ **Kunsteducatie:** muziek, theater, dans, tentoonstellingen, kunstmarkt, kunstveiling, kunstgeschiedenis, museumbezoek.
 - ✓ **Erfgoededucatie:** het in kaart brengen van kennis- en vormingsgebieden op het gebied van erfgoededucatie, het afstemmen van schoolbrede projecten, het koppelen aan lessen en excursies van externe expert aanbieders.
 - ✓ **Media-educatie:** leerlingen stimuleren betrokken te zijn bij de actualiteit door de krant in de klas, gebruik van begrijpend lezen methode: Nieuwsbegrip, actief Burgerschap, verantwoordelijk internet gebruik, film en fotografie.
- Jaarlijks aandacht besteden aan het project Culturele Ankers
 - Het ontwikkelen van een erfgoedlijn in de traditie van de Culturele Ankers
 - Het optimaal gebruik maken van de talenten van leerkrachten en deze in meerdere groepen inzetten. Hierbij kan gedacht worden aan de vakken handvaardigheid, tekenen en schilderen, muziek maar ook bv. aan (kunst) geschiedenis, aardrijkskunde en natuur- en techniek. Er moet worden bekeken in hoeverre deze activiteiten binnen het onderwijsrooster kunnen vallen, door deze onder te brengen binnen betekenisvolle lees- schrijf, taal en rekenactiviteiten als binnen een thematische aanpak van de wereldoriënterende vakken. Ook gaan we de mogelijkheid verder uitwerken om activiteiten vanuit de brede school gedachte verder vorm te geven de komende jaren door kinderen en ouders keuzes voor te leggen voor verschillende arrangementen.

Heleen Wolthuis, cultuurcoördinator

Janke Wagenaar, directeur

OBS De Hobbitstee februari 2015